

Sygn. akt VII U 50/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: protokolant sądowy Katarzyna Ponikiewska

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2015 r. w Warszawie

sprawy S. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania S. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 14 listopada 2013 r. znak: (...)

- oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 50/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 14 listopada 2013 r. wydał decyzję znak: (...), mocą której odmówił ubezpieczonej S. B. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Rozstrzygnięcie decyzji organ oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja z dnia 14 listopada 2013 r., znak: (...)) k. 33, tom V a.r.).

S. B., w dniu 20 grudnia 2013 r. złożyła, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. (dalej zwany organem rentowym), odwołanie od wymienionej decyzji. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że nie zgadza się z decyzją Lekarza Orzecznika ZUS oraz Komisji Lekarskiej ZUS, a w konsekwencji z decyzją organu rentowego, odmawiającą jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczona podniosła, że na skutek przebytych wypadków, doznała urazu głowy, uszkodzenia stawu skokowego, kolana, ręki, nadgarstka lewej ręki oraz kręgu szyjnego. Z tego powodu pozostaje pod opieką lekarza neurologa i psychiatry. Z uwagi na trudną sytuację materialną nie posiada jednak środków pieniężnych na wykup przepisanych recept. Wskazała także, że schorzenia, na które cierpi uniemożliwiają jej podjęcie jakiejkolwiek pracy zarobkowej. Podniosła nadto, że dokumenty dotyczące jej zatrudnienia za okres od dnia 23 sierpnia 2003 r. do dnia 22 sierpnia 2013 r. uległy zgubieniu, przez co nie może udokumentować okresów składkowych i nieskładkowych, wymaganych dla przyznania jej prawa do dochodzonego świadczenia (odwołanie z dnia 20 grudnia 2013 r. k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 10 stycznia 2014 r. zajął stanowisko w sprawie i wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy wskazał, że ubezpieczona w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, tj. w okresie od dnia 23 sierpnia 2003 r. do dnia 22 sierpnia 2013 r. nie wykazała co najmniej 5 lat okresów składkowych uzupełnionych okresami nieskładkowymi w wymiarze nie większym niż 1/3 okresów składkowych. Podniósł, że jej łączny staż pracy we ww. okresie czasu wyniósł 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych zamiast wymaganych 5 lat, natomiast w dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy tj. w okresie od dnia 5 sierpnia 2013 r. do dnia 4 sierpnia 2014 r. odwołująca udowodniła jedynie 1 miesiąc i 10 dni zamiast wymaganych 5 lat. Podkreślił także, że ubezpieczona w okresie od dnia 5 sierpnia 2013r. do dnia 31 października 2014r. została uznana za osobę częściowo niezdolną do pracy. W oparciu o wskazane powyżej okoliczności została wydana zaskarżona decyzja z dnia 14 listopada 2013 r. mocą której organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 13 stycznia 2014 r. k. 4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. B. , urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 23 sierpnia 2013 r. wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie na jej rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek z dnia 23 sierpnia 2013 r. k. 1-3, tom V a.r.).

W związku z powyższym wnioskiem organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające, w toku którego ubezpieczona została skierowana na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który w oparciu o posiadaną dokumentację lekarską oraz po zbadaniu odwołującej, wydał w dniu 09 października 2013 r. orzeczenie i uznał, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy w okresie od dnia 05 sierpnia 2013 r. do dnia 31 października 2014 r. (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 09 października 2013r. k.15, tom V a.r.).

W oparciu o wskazane powyżej orzeczenie organ rentowy wydał decyzję z dnia 14 listopada 2013 r., znak: (...), mocą której odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek wynikających z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz.353 ze zm.), a mianowicie nie udowodniła w ostatnim 10-leciu przed powstaniem niezdolności do pracy lub przed zgłoszeniem wniosku, co najmniej 5 lat okresów składkowych uzupełnionych okresami nieskładkowymi w wymiarze nie większym niż 1/3 okresów składkowych tj. za okres od dnia 23 sierpnia 2013r. do dnia 22 sierpnia 2014r. (decyzja z dnia 14 listopada 2013 r., znak: (...) k. 33, tom V a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego ubezpieczona złożyła odwołanie do tutejszego Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 20 grudnia 2013 r. k. 2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: z zakresu psychiatrii oraz neurologii celem ustalenia, czy odwołująca się utraciła zdolność do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, czy ubezpieczona jest całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, oraz do wskazania jaka jest data początkowa tej niezdolności (postanowienie z dnia 15 stycznia 2014 r. k. 7 a.s.).

Biegła sądowa z zakresu psychiatrii M. L. w opinii z dnia 15 marca 2014r. wskazała, że po przeprowadzeniu jednorazowego badania sądowo-psychiatrycznego nie może wydać ostatecznej opinii sądowo-psychiatrycznej. Biegła stwierdziła, że wobec postawionego w (...) rozpoznania zespołu otępiennego, w celu nasilenia zaburzeń funkcji poznawczych, konieczne jest przeprowadzenie badania przez biegłego psychologa. Podkreśliła, że dopiero po wydaniu opinii sądowo-psychologicznej będzie mogła wydać ostateczną opinię odnośnie zdolności do pracy zawodowej S. B. (opinia biegłej sądowej z zakresu psychiatrii M. L. z dnia 15 marca 2014 r. k. 25-26 a.s.).

Sąd Okręgowy zapoznał się także z opinią biegłego neurologa – dr. med. W. Z. wydaną w dniu 23 maja 2014r., który stwierdził brak podstaw do orzeczenia niezdolności do pracy zarobkowej odwołującej z przyczyn wyłącznie neurologicznych. Po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną i po zbadaniu ubezpieczonej biegły wskazał, że odwołująca nie posiada dysfunkcji ośrodkowego układu nerwowego. Wnioskodawczyni ma pełny zakres ruchów, nie zachodzą objawy patologiczne, nie stwierdza się także objawów wskazujących na uszkodzenie nerwów obwodowych i podrażnienie korzeni nerwowych. Bóle w okolicy lędźwiowej mają natomiast charakter lumbalgii objawowej, aczkolwiek bez upośledzenia funkcji ruchowych tułowia (opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii dr med. W. Z. k. 34 a.s.).

Postanowieniem z dnia 02 czerwca 2014r., Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty: psychologa celem ustalenia, czy w dniu wydania zaskarżonej decyzji odwołująca się była zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy i czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres (postanowienie z dnia 02 czerwca 2014 r. k. 36 a.s.).

Biegła sądowa z zakresu psychologii – dr. J. K. w opinii z dnia 28 czerwca 2014 r. stwierdziła, że wnioskodawczyni często wzrusza się, płacze i ma obniżony krytycyzm. Nie potrafi się skupić dłużej niż kilka sekund, wszystko ją rozprasza. Ubezpieczona bardzo łatwo się męczy i z trudem utrzymuje dłużej uwagę. Jest sprawna, samodzielnie porusza się oraz wykonuje w domu rutynowo wszystkie czynności. Na podstawie przeprowadzonego badania odwołującej, biegła rozpoznała u niej duże deficyty w zakresie spostrzegania, zapamiętywania i uczenia się, które mogą znacznie ograniczać możliwości zawodowe badanej. Dodała, że opisywane ograniczenia występują u niej od dnia 05 sierpnia 2013 r. i powodują całkowitą niezdolność do pracy, której okres jest trudny do ustalenia (opinia biegłej sądowej z zakresu psychologii dr J. K. z dnia 28 czerwca 2014 r. k. 45-46 a.s.).

W opinii uzupełniającej z dnia 15 sierpnia 2014 r. biegła sądowa M. L., po zapoznaniu się z opinią biegłej sądowej z zakresu psychologii, wskazała, że w odniesieniu do ubezpieczonej zostały spełnione kryteria do orzeczenia częściowej niezdolności do pracy zawodowej od dnia 05 sierpnia 2013 r. na stałe (opinia uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu psychiatrii M. L. z dnia 15 sierpnia 2014 r. k. 57 a.s.).

Na rozprawie w dniu 02 grudnia 2014 r. pełnomocnik ubezpieczonej wskazał, iż kwestionuje opinię biegłej sądowej z zakresu psychiatrii. Jednocześnie wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych: neurologa, ortopedy, psychologa, psychiatry, internisty, chirurga naczyniowego i kardiologa. Z kolei pełnomocnik organu rentowego nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych (protokół rozprawy z dnia 02 grudnia 2014 r. k. 90-91 a.s.).

Mając powyższe na względzie, postanowieniem z dnia 02 grudnia 2014 r., Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ortopedii na okoliczność, jak w postanowieniu z dnia 15 stycznia 2014 r. Jednocześnie Sąd oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika ubezpieczonej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych: neurologa, psychologa, psychiatry, internisty, chirurga naczyniowego i kardiologa. (protokół rozprawy z dnia 02 grudnia 2014 r. k. 90-91 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu ortopedii – M. R. (1) w opinii z dnia 19 lutego 2015 r. po zbadaniu odwołującej stwierdził, że z przyczyn ortopedycznych wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do wykonywania pracy zarobkowej na okres od dnia 05 sierpnia 2013 r. na stałe. Po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną i po zbadaniu ubezpieczonej, biegły stwierdził, że S. B. posiada zmiany zwyrodnieniowo- dyskopatyczne kręgosłupa, szczególnie stawu biodrowego lewego i stawów kolanowych, co wymaga systematycznego leczenia i rehabilitacji. Na tej podstawie biegły uznał, że ograniczenie ruchomości w obrębie stawów kończyn dolnych badanej daje podstawę do orzeczenia częściowej niezdolności do pracy z przyczyn ortopedycznych (opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii M. R. (1) z dnia 19 lutego 2015 r. k. 120-121 a.s.).

Decyzją z dnia 02 czerwca 2015 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, po uzyskaniu poświadczenia z dnia 29 maja 2015 r., dotyczącego okresu podlegania S. B. ubezpieczeniom z tytułu wykonywania umowy zlecenia od dnia 09 lutego 2011 r. do dnia 28 lutego 2011 r. w (...) Sp. z o.o. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 14 listopada

2013 r., znak: (...) w części dotyczącej uzasadnienia i zaliczył do stażu pracy odwołującej wskazany powyżej okres zatrudnienia. Jednocześnie wskazał, że ogólny staż pracy odwołującej wynosi 7 lat, 1 miesiąc i 18 dni. Z kolei staż pracy w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę wynosi oraz w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem częściowej niezdolności do pracy wynosi 2 miesiące i 7 dni. Z uwagi na powyższe organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawczyni prawa do dochodzonego świadczenia. Od powyższej decyzji odwołująca nie złożyła odwołania (decyzja z dnia 02 czerwca 2015r., znak: (...) k. 33, tom V a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Jednocześnie w toku sprawy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu psychiatrii – M. L. (k. 25-26, k. 57 a.s.), neurologii – W. Z. (k. 34 a.s.), psychologii – J. K. (k. 45-46 a.s.) oraz ortopedii – M. R. (1) (k. 120-121 a.s.) celem jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia odwołującej. W ocenie Sądu Okręgowego, wnioski zawarte we wszystkich sporządzonych opiniach należy podzielić w całości. Opinie zostały bowiem wydane po przeprowadzeniu szczegółowego badania przedmiotowego odwołującej i wnikliwej analizie całości dokumentacji medycznej zawartej zarówno w aktach sądowych, jak i aktach rentowych ubezpieczonej. Opinie biegłych specjalistów są wyczerpujące, a także zostały sporządzone w sposób jasny i logiczny oraz nie pozostawiają wątpliwości, co do dokładnego określenia stanu zdrowia odwołującej. W realiach rozpoznawanej sprawy, Sąd oparł się jednak na opiniach biegłych sądowych z zakresu psychologii, psychiatrii i ortopedii, albowiem są to specjalności z zakresu odpowiedniego do ujawnionych u odwołującej głównych jednostek chorobowych. Biegli: z zakresu psychologii dr J. K., z zakresu psychiatrii M. L. oraz z zakresu ortopedii M. R. (1) w sposób zgodny podali, jako datę powstania u odwołującej niezdolności do pracy dzień 05 sierpnia 2013 r. W tym zakresie ich opinie są zgodne ze stanowiskiem Lekarza Orzecznika ZUS wyrażonym na gruncie orzeczenia z dnia 09 października 2003 r. Przy czym biegli w sposób odmienny określili stopień niezdolności do pracy odwołującej z uwagi na występujące u niej schorzenia. Powyższa okoliczność nie miała jednak decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem istota sporu sprawy sprowadzała się do ustalenia spełnienia przez ubezpieczoną wymogu 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku bądź datą powstania niezdolności do pracy. W tym zakresie opinie biegłych jasno, jednoznacznie i w sposób przekonywający wyjaśniły przesłanki do określenia daty powstania u S. B. niezdolności do pracy. Chociaż zatem ubezpieczona niewątpliwie jest niezdolna do pracy, to jednak nie legitymuje się niezbędnymi warunkami stażowymi, ani jeśli weźmiemy pod uwagę dziesięciolecie przed złożeniem wniosku o rentę, ani okres przed powstaniem niezdolności do pracy. Trzeba przy tym zauważyć, że w okresie całego zatrudnienia ubezpieczona udokumentowała ogólny staż pracy w wymiarze 7 lat, 1 miesiąc i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Z kolei jej staż pracy w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę, tj. w okresie od dnia 23 sierpnia 2003 r. do dnia 22 sierpnia 2013 r., a także w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy, tj. w okresie od dnia 05 sierpnia 2013 r. do dnia 04 sierpnia 2013 r. wynosi łącznie 2 miesiące i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Reasumując wobec niespełnienia warunków stażowych przewidzianych w art. 58 ustawy emerytalnej wnioskodawczyni nie może nabyć prawa do renty, pomimo spełnienia przesłanki niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 14 listopada 2013 r., znak: (...), mocą której organ rentowy odmówił przyznania na jej rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2013 r. poz. 1440 z późn. zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy (pkt. 1), ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy (pkt. 2),

niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (pkt. 3). Zgodnie z art. 57 ust. 2 przepisu ust. 1 pkt. 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 58 ust.1 pkt 5 powołanej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt. 2 ustawy, uważa się za spełniony, jeżeli ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat, jeśli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Przy czym zgodnie z ust. 2 tego przepisu okres ten winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Ust. 4 art. 58 stanowi z kolei, że przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W kontekście wyżej cytowanych przepisów, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie była ocena spełnienia przez odwołującą przesłanek, o których mowa w cyt. wyżej art. 57 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. ostatecznie - po weryfikacji stażu pracy - w oparciu o złożoną przez odwołującą dokumentację uznał, że S. B. zgromadziła sumaryczny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 7 lat, 1 miesiąca i 18 dni, w tym w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy zgromadziła staż ubezpieczeniowy w wymiarze 2 miesiące i 20 dni – zamiast wymaganych 5 lat (vide: karta przebiegu zatrudnienia k. 31-32, tom V a.r.).

Po ustanowieniu dla odwołującej pełnomocnika z urzędu, pełnomocnik ten wskazał w piśmie procesowym z dnia 30 grudnia r., okresy składkowe i nieskładkowe jakie winny być zaliczone do stażu pracy ubezpieczonej. Analiza załączonych do pisma załączników wskazuje jednak, że wszystkie wykazywane okresy (poza okresem zatrudnienia odwołującej na podstawie umowy zlecenia w (...) Sp. z o.o.) zostały przez ZUS zaliczone do stażu pracy. Na mocy decyzji z dnia 02 czerwca 2015r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, po uzyskaniu poświadczenia z dnia 29 maja 2015 r., dotyczącego okresu podlegania S. B. ubezpieczeniom z tytułu wykonywania umowy zlecenia od dnia 09 lutego 2011r. do dnia 28 lutego 2011r. w (...) Sp. z o.o. zaliczył także do jej stażu pracy wymieniony okres. W takim stanie rzeczy nie może budzić wątpliwości, że odwołująca nie spełniła przesłanki, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. niezdolność do pracy, której datę powstania lekarz orzecznik określił na datę 05 sierpnia 2013 r. nie powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych bądź nieskładkowych, ani w okresie 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Reasumując powyższe, nie może budzić wątpliwości, że S. B. nie spełniła wymaganych do nabycia prawa do renty przesłanek, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z tych też względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie S. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 14 listopada 2013 r., znak: (...), o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)